

Juho Paananen

**Metsäpalveluyrittämisen mahdollisuudet Isojoen ja
Karijoen alueella**

Opinnäytetyö

Kesä 2010

Maa- ja metsätalouden yksikkö

Metsätalouden koulutusohjelma

Metsätaloustuotannon suuntautumisvaihtoehto

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖN TIIVISTELMÄ

Koulutusyksikkö: Maa- ja metsätalouden yksikkö

Koulutusohjelma: Metsätalouden koulutusohjelma

Suuntautumisvaihtoehto: Metsätaloustuotannon suuntautumisvaihtoehto

Tekijä: Juho Paananen

Työn nimi: Metsäpalveluyrittämisen mahdollisuudet Isojoen ja Karijoen alueella

Ohjaajat: Ossi Vuori ja Hannu Lassila

Vuosi: 2010

Sivumäärä: 29

Liitteiden lukumäärä: 1

Työn tarkoituksena on selvittää Isojoen ja Karijoen kuntien metsänomistajien suhtautumista ja ajatuksia metsäpalveluyrittäjyyttä kohtaan. Tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä toimi yrittäjyys ja metsäpalvelut. Lisäksi tutkimusaluetta tarkasteltiin joidenkin merkittävien tietojen pohjalta. Tutkimuksessa haastateltiin kahdeksaa alueen metsänomistajaa ja kysymykset käsittivät kysymyksiä vastaajien taustasta, metsänhoidosta ja metsäpalveluyrittäjyydestä. Haastateltavat ovat tutkimuksessa anonyymejä, koska ajatukset ovat henkilökohtaisia ja tuloksia varten vastaajien henkilöllisyys merkityksetöntä. Haastattelun kysymysten perusteella voitiin hahmottaa kokonaiskuva tutkimusalueen metsänomistajien näkemyksistä esim. metsäpalveluyrittämisen luotettavuudesta. Kokonaiskuvan hahmottaminen antaa mahdollisuuksia Suupohjan metsäpalveluille kehittää yrityksen markkinointia ja laajentaa sitä kautta asiakaskuntaa. Tutkimustyön tulosten perusteella tutkimusalueen metsänomistajien suhtautuminen metsäpalveluyrittäjyyteen on positiivista ja tilausta toiminnalle on enemmänkin. Mikäli parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen pyritään, on kaikkien tutkimusalueen metsäalantoimijoiden tiivistettävä yhteistyötä ja lisättävä näkyvyyttä.

Asiasanat: metsäpalvelut, yrittäjyys, haastattelu, metsänomistaja.

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

THESIS ABSTRACT

Faculty: Tuomarniemi School of Agriculture and Forestry
Department: Forestry
Specialisation line: Forestry Production

Author: Juho Paananen

Title of the thesis: Forest Service and entrepreneurship opportunities in Isojoki and Karijoki area

Supervisor: Ossi Vuori and Hannu Lassila

Year: 2010 Number of pages: 29 Number of appendices: 1

The aim of this thesis is to find out the forest owners attitudes and thoughts toward forestry service entrepreneurship in Isojoki-Karijoki area. The theoretical frame of this research is build on entrepreneurship and forestry services. In addition the Isojoki-Karijoki area was reviewed through the significant data related to the research. The research interviewed eight local forest owners about their background, forest management and their knowledge and attitudes toward forestry services. All the interviewees remain anonymous due the personal contents of the answers. Furthermore their identity is meaningless to the outcome of the research. Based on the answers, an overview of the local forest owners opinions could be made. The overview gives Suupohja's forestry services possibilities to improve company's marketing and to bring more customers to the company. According to the study the local forest owners share a positive attitude toward forestry service entrepreneuring and that there is a bigger demand for services in the future. If the best possible outcome is pursued, all of the Isojoki-Karijoki area forestry service providers should cooperate and enhance their visibility.

Key words: forestry services, entrepreneurship, interview, forest owner.

SISÄLLYS

Opinnäytetyön tiivistelmä

Thesis abstract

SISÄLLYS

1 Johdanto	6
2 Työn taustaa	7
2.1 Suupohjan metsäpalvelut.....	7
2.2 Tutkimusalue	7
3 Yrittäminen.....	8
3.1 Yrittäjäyys yleisesti.....	8
3.2 Yrityksen perustaminen.....	8
3.3 Yrittämisen alkuvaiheet	9
3.4 Yritystoiminnan eteneminen.....	9
4 Metsäpalvelut.....	10
4.1 Metsäpalvelu – ja metsuriyrittäjät	10
4.2 Metsäpalveluiden yleisimmät työlajit ja niiden tavoitteet.....	10
4.3 Metsäpalveluiden hinnoittelu ja kannattavuus.....	13
5 Tutkimuksen tavoitteet ja rahoitus.....	14
6 Tutkimusaineisto ja -menetelmät	15
6.1 Aikataulu ja toteutus	15
6.2 Menetelmät ja välineet.....	15
7 Tutkimustulokset.....	17
7.1 Suhde metsäalaan	17
7.2 Metsäalan tämänhetkinen tila	17
7.3 Metsien hoito ja metsäpalvelut käsitteenä.....	18
7.4 Omien metsien tila ja niiden henkilökohtainen kunnossapito	19
7.5 Tietous kotikunnan metsäpalveluiden tuottajista	20
7.6 Metsäpalveluiden kriteerit.....	20
7.7 Neuvonnan tarve ja lähteiden luotettavuus	21
7.8 Tunnettavuuden saavuttaminen ja ajatuksia uudesta toimijasta	22
8 Johtopäätökset.....	23
9 Loppusanat	27

Lähteet.....28

LIITE 1. Kysymykset metsänomistajille

1 Johdanto

Tämä tutkimustyö käsittelee metsäyrittämisen mahdollisuuksia osassa Suupohjan aluetta. Aiheena metsäyrittäminen on ajankohtainen. Yrittäjyys on näin taantuman aikaan kysytty toimintamalli ja metsäpalveluyrittäminen tekee tulemistaan kotimaassamme; metsäfirmat ulkoistavat palveluitaan ja metsänhoitotöiden määrä vain kasvaa. Alueena Isojoki-Karjoki on metsäisyytensä takia otollinen alue suorittaa kyseistä tutkimusta ja sen avulla on mahdollisuus hankkia yrittäjäksi aikovalle oleellista ja tarpeellista tietoa alueen metsänomistajien ja metsäsektorin eri edustajien asenteista ja odotuksista.

Työn viitekehyksessä käsitellään yleisesti yrittämistä ja metsäpalveluita pintaa raapaisten. Viitekehyksessä tarkastellaan myös Isojoen-Karjoen metsänomistamisen rakennetta ja alueen metsänhoitotöiden tarvetta. Suupohjan metsäpalvelut yritystä viitekehyksessä käsitellään joidenkin tunnuslukujen ja työskentelystrategioiden kautta.

Tutkimustulokset kerätään kyselyhaastatteluna kahdeksalta Suupohjan alueen (osan) metsänomistajalta. Tutkimuksen sisältö kattaa kysymyksiä metsäyrittämisen kysynnästä ja alan julkisesta kuvasta, sekä ihmisten asenteista metsäpalveluita kohtaan. Tulokset kerätään ja käsitellään laadullisesti analysoiden. Tuloksien tavoitteena on tuottaa työn tilaajalle hyödyllistä tietoa yrityksen kehittämiseksi ja luoda pohjaa mahdolliselle kasvulle ja madaltaa myös muiden alalle pyrkivien kynnyksiä aloittaa oma metsäpalveluyritystoiminta.

2 Työn taustaa

2.1 Suupohjan metsäpalvelut

Tutkimustyön tilaajana toimii metsäpalveluyritys, Suupohjan metsäpalvelut tmi. Tutkimus on omarahoitteinen, sillä yritys ja tutkimuksen tekijä on yksi ja sama henkilö. Suupohjan metsäpalvelut on toiminut 1.4.2009 alkaen, toimialueenaan Isojoki, Karijoki, Teuva, Kauhajoki ja Jalasjärvi. Yrityksen liikevaihto on n. 45 000 € / tilikausi. Yritys on alalla uudehko toimija ja siksi halukas tutkimuksen kautta selvittämään toimialueensa (osa Suupohjaa) asenteita ja kysyntää metsäpalveluita ja metsäpalveluyrittäjyyttä kohtaan. Yrityksessä toimii tällä hetkellä yksi henkilö, hän omistaa myös yrityksen. Suupohjan metsäpalvelut tmi on yksi seitsemästä alueella toimivasta metsäpalveluyrittäjästä tai metsuriyrittäjästä. Yritys toimii täyspäiväisesti ja sen aikomuksena on tulevaisuudessa mahdollisesti laajentaa toimintaansa maltillisesti.

2.2 Tutkimusalue

Tutkimusalueena ovat Isojoen ja Karijoen kunnat. Alueiden yhteenlaskettu yksityismetsien metsäpinta-ala on n. 60 000 ha ja näistä 38 222 ha kuuluu metsänhoitomaksun piiriin. Loput alueesta on soita, kitumaita tai pieniä, vain muutaman hehtaarin kokoisia metsätiloja. Metsänomistajia alueella on 1430 ja metsälön keskikoko on 42 ha. (Isojoen-Karijoen Mhy:n vuosikertomus 2009; Mhy esittely 2009.)

3 Yrittäminen

3.1 Yrittäjyys yleisesti

Maamme kansantalouden menestyminen perustuu laajaan ja monipuoliseen yritystoimintaan. Yrittäjyys on ammatti ja Suomi on yrittäjien maa. Maassamme toimi vuoden 2008 lopussa n. 260 000 yritystä. Tähän määrään ei laskettu alkutuotannon toimialoja. Kannattava yritystoiminta turvaa kilpailukykyämme ja hyvä kilpailukyky mahdollistaa menestyvän talouselämän. (Työ- ja elinkeinoministeriö – vapaasanahaku 2008.)

3.2 Yrityksen perustaminen

Yrityksen perustamisvaiheessa on luotava liikeidea. Liikeidean luomiseen ja ”hiomistyöhön” kannattaa varata aikaa tulevien vaikeuksien välttämiseksi. Näin myös mahdolliset liikeidean muutokset onnistuvat jo ennen yrittäjyyden aloittamista. Liikeidean keksimisen jälkeen luodaan liiketoimintasuunnitelma. Liiketoimintasuunnitelma on kokonaisvaltainen peilaus yrityksen palveluista tai tuotteista, mahdollisuuksista, uhista, markkinoista ja rahaliikenteen suunnittelusta. Aikaa liiketoiminnan suunnitteluun tulee käyttää riittävästi, jotta mahdollistetaan yrittämisen onnistunut aloitus. Erilaisen ja monipuolisen yrittäjyyskoulutuksen hankkiminen on myös etu oman yrityksen perustamista suunnitellessa. Koulutus antaa avaimia ja luo mahdollisuuksia monissa asioissa onnistumiseen ja luo pohjaa, sekä tietotaitoa käytäntöä varten. Yritystä perustettaessa hyvä ja viisas tapa on ottaa yhteyttä ja pyytää neuvoja esim. ELY-keskuksen yritysneuvonnasta tai uusyrityskeskusten tarjoamista neuvontapalveluista. (Meretniemi & Ylönen 2008.)

3.3 Yrittämisen alkuvaiheet

Yrittämisen alkuvaihe muodostuu useasti yllätykselliseksi monelle uudelle yrittäjälle. Vapaus oman työn ja ajankäytön suhteen lisääntyy, mutta samalla lisääntyy myös vastuu omasta itsestä ja tekemisistään sekä tietenkin omasta yrityksestä. Yrittäminen lisää velvollisuuksia, mutta on myös palkitsevaa. Yrittäjänä toimiminen on usein yksinäistäkin työtä, mutta silti työmotivaation, työn tuottavuuden ja sisäisen halun työntekoon tulee säilyä korkealla tasolla. Työn ja muun elämän tasapainon löytäminen muodostuu usein alkavalle yrittäjälle vaikeaksi, joskus jopa mahdottomaksi. Yrittämistä voi kuitenkin ns. kokeilla jonkin aikaa, tai toimia vaikkapa osa-aikaisena yrittäjänä. Näin riskit ovat pienemmät, ja mikäli yrittäminen ei jostain syystä maistukaan, voi palata joustavasti takaisin palkkatöihin. (Meretniemi & Ylönen 2008; Uusyrityskeskusten perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2010.)

3.4 Yritystoiminnan eteneminen

Yritystoiminnan käynnistymisen ja toiminnan vakiintumisen myötä, yritystoiminnan tavoitteena on vakautuminen ja asteittainen kasvu. Toiminnan vakautuminen ja kasvu eivät ole välttämättömiä, mutta ovat usein merkkejä yrityksen hyvinvoinnista ja toiminnan tuoreudesta. Tähän tarvitaan yritystoiminnalle välttämättömien sidosryhmien, kuten palveluiden mainostajien, tilitoimiston ja rahoittajien sekä useiden muiden tahojen yhteistyötä. Maltillinen ja harkittu kasvu tuottaa usein uusia työpaikkoja ja yritykselle lisää markkinaosuutta kiristyvässä kilpailutilanteessa. (Alikoski, Viitasalo & Koponen 2009.)

4 Metsäpalvelut

4.1 Metsäpalvelu – ja metsuriyrittäjät

Suomessa metsäpalveluiden tuottajat ovat melko uusi toimijajoukko. Ensimmäiset metsäpalveluita tuottavat yritykset syntyivät Suomessa 1990-luvun alkupuolella. Metsäpalveluiden tuottajat jaetaan karkeasti ottaen kahteen ryhmään: metsuriyrittäjiin ja metsäpalveluyrittäjiin. Metsuriyrittäjät ovat usein yksittäisiä toimijoita, joiden toimenkuva kattaa useimmat metsänhoitotoimenpiteet istutuksesta harvennushakkuisiin. Metsäpalveluiden tuottajat ovat usein korkeakoulupohjalta toimivia työnantajia, joiden tarjoamiin palveluihin kuuluvat perinteisten hoitotöiden lisäksi myös esim. suurempien metsäsuunnitelmien materiaalien keruu ja valmistaminen, sekä monenlaisten virkistys- ja vapaa-ajanpalveluiden tuottaminen.

Metsäpalveluita tuottavien yritysten ja yrittäjien määrä kasvoi maltillisesti aina 2000-luvun alkupuolelle saakka, minkä jälkeen määrän kasvu on ollut voimakkaampaa. Myös useampia henkilöitä työllistävien yritysten koko on ollut kasvussa. Vaikka yritysten ja tekijöiden määrä alalla lisääntyy, lisääntyvät myös erilaisten suunnittelu- ja hoitotöiden rästit. Tässä tapauksessa siis kysyntä ja kasvava tarjonta kohtaavat. Myös metsänomistus rakenne lisää erilaisten metsäpalveluiden kysyntää. (Lusto WWW 2005.)

4.2 Metsäpalveluiden yleisimmät työlajit ja niiden tavoitteet

Metsänhoitotöillä metsänomistaja pyrkii useimmiten parantamaan metsien tuottoa ja saamaan parempaa taloudellista tulosta, metsän lisääntyvän kasvun myötä. Metsänhoitotöitä voidaan suorittaa myös erilaisten velvoitteiden, sekä esim. maisemallisten tavoitteiden johdosta. Metsänhoitoa

ohjaa myös metsälaki, metsänuudistamisvelvollisuuden osalta. (Hynynen, Valkonen & Rantala 2005.)

Yleisimpiä metsänhoitopalveluita tuottavien yritysten palveluista ovat uudistusalojen uudistamiset (istutus ja kylvö), erilaiset taimikonperkaukset ja -hoitotyöt, harvennus- ja ojalinjahakkuut sekä metsäsuunnittelutyöt ja tila-arviot. Myös erilaiset maisemanhoitotyöt ja pihametsien kunnostukset kuuluvat useiden palveluiden tuottajien palvelutarjontaan. (Hynynen, Valkonen & Rantala 2005.)

Metsänkylvössä ja metsänistutuksessa uudistuskohteelle valitaan oikea puulaji, maalajin ja kasvupaikkatyyppin perusteella. Myös eri tuhoriskien alttius ja siirtyminen puusukupolvelta toiselle ovat jossain määrin rajoittavia tekijöitä metsän uudistamisessa. Esim. liian monen kuusisukupolven perättäinen viljely ilman puulajin vaihdosta koivuksi, lisää juurikäävän, kansankielellä ”maannouseman”, riskiä kasvatettavassa metsikössä. Metsänuudistus suoritetaan istutustyöt valtaosin miestyönä, mutta myös koneellinen istutus on vallannut hitaasti alaa. Pääosa kylvöstä suoritetaan koneellisesti maanmuokkauksen yhteydessä. Myös käsin kylvö ja luontainen uudistaminen siemen- tai suojuspuumetsikköä hyväksikäyttäen on uudistamisessa hyväksyttävä menetelmä sopivassa kohteessa. Istutuksessa uudistamistiheyden määrittelee hyvän metsänhoidon mukaisesti kasvupaikkatyyppi ja puulaji. (Hynynen, Valkonen & Rantala 2005.)

Taimikonraivaus ja -perkaustyöt toteutetaan kasvatettavan puulajin ehdoilla. Tämä on myös ensimmäinen hoitotoimenpide, jolla pystytään vaikuttamaan kasvatettavan, vakiintuneen, nuoren metsikön tilaan ja kehitykseen, sekä alentamaan tulevan ensiharvennuksen kustannuksia. Kyseinen työvaihe on uudistamisen lisäksi toinen työvaihe, josta koituu metsänomistajalle kustannuksia. On kuitenkin muistettava, että taimikkovaiheessa metsään sijoitettu pääoma lisää vähintään 10–20 % ensimmäisen metsänharvennuksen tuottoa. Taimikonraivaus suoritetaan pääosin miestyönä raivaussahaa apuna käyttäen. Myös erilaiset koneelliset metsäkoneisiin asennettavat raivupuut ovat pikkuhiljaa yleistymässä.

Taimikon varhaisperkauksessa lehtipuusto poistetaan täysin kasvatettavan havumetsän päältä, jolloin kasvatettava taimikko pääsee valta-asemaan ja ”järeytymään” varsinaista taimikonhoitoa varten. Taimikonhoidossa vakiintunut taimikko harvennetaan kullekin puulajille sopivaan kasvatustiheyteen, joka esim. männyllä on 2000 - 3000 kpl / ha riippuen kohteesta ja kasvatustavoitteista. (Hynynen, Valkonen & Rantala 2005.)

Ensiharvennus ja myöhemmät harvennukset ovat metsänkasvatusketjussa tuloja tuottavia työvaiheita. Nämä ovat metsäpalvelusektorilla vähemmän työllistäviä toimenpiteitä koko metsäsektorin koneellistumisen myötä. On kuitenkin olemassa kohteita, joissa ei yksinkertaisesti koneellinen puunkorjuu onnistu ja silloin kohteelle oikea valinta on metsuri. Tällaisia kohteita ovat esim. pehmeät suometsät, tiheiden taimikoiden päältä ylispuiden poisto yms. Harvennushakkuissa metsuri toimii hyvien metsänhoitosuosituksen mukaisten kasvatusmallien mukaisesti, mahdollisimman tuottavan metsän kasvun ja laadun takaamiseksi. Metsäpalveluyrittäjiä hakkuupuolella työllistävät suurimmaksi osaksi ojitussuunnittelualueiden ojalinjahakkuut ja niiden yhteydessä tehtävät harvennukset. (Hynynen, Valkonen & Rantala 2005.)

Metsäsuunnittelu ja tila-arviointipalvelut ovat metsävarojen yksityiskohtaista tiedonhankintaa. Metsäpalveluiden tuottajien osuus metsäsuunnitelmien teosta on yhdessä metsänhoitoyhdistysten kanssa n. 10 % koko määrästä, mutta se on kuitenkin merkittävä palveluiden tuottajien työllistäjä suurien suunnittelupinta-alojen ansiosta. Metsäsuunnitelmasta selviää tilan metsien kunto, puun myyntireservit, metsänhoitotöiden tarve ja sijainti sekä metsien mahdolliset monimuotoisuus- ja suojelukohteet. Metsäsuunnitelman teko lähtee metsänomistajan omasta halusta tietää metsiensä tila ja halu vaikuttaa päätöksillään metsiensä käyttöön. Nykyisin metsäsuunnitelma on monille metsänomistajille ainoa side metsiinsä ja näin olennaisin tapa vaikuttaa metsissään tehtäviin hoito- ja hakkuutöihin. Tila-arvioinnissa metsän kunto ja taloudellinen arvo määritetään, ja sen perusteella määritetään tilan käypä arvo. Myyntiarvoon ja metsätilan arvon määrittämiseen vaikuttavat usein myös metsätilan tarjoamat virkistys- ja luontoarvot, joille nykypäivänä lasketaan yhä enemmän taloudellista arvoa. (Tolonen 2005.)

Maisemanhoidolla metsäpalvelualalla tarkoitetaan metsän kestävää kunnostusta maiseman kärsimättä. Näissä kunnostuksissa otetaan erityisesti huomioon ympäristö- ja luontoarvot. Maisemanhoitotyöt sekä turvallisuutta, ja todellista ammattitaitoa vaativat pihapuukaatotyöt työllistävät metsäpalvelu- ja metsuriyrittäjiä ympärivuotisesti. (Metsäverkko – maisemanhoito 2001-2002.)

4.3 Metsäpalveluiden hinnoittelu ja kannattavuus

Metsäpalveluyrittäjät hoitavat kasvavan määrän Suomen metsien töistä. Siksi hinnoittelu ja sen peruseriaatteiden osaaminen ovat erityisen tärkeässä asemassa palveluiden tuottamisessa. Hinnoittelu on jokaisella työlajilla ja työkohteella aina hyvinkin tapauskohtaista. Perusedellytys kannattavalle liiketoiminnalle on hyvin toteutettu hinnoittelu. Myytävänä palveluna on ennen kaikkea yrittäjän oma osaaminen ja työpanos. Metsäpalveluiden tuottajan on uskallettava pyytää riittävä korvaus tehdystä työstä, kuitenkin hinnoittelematta itseään ”ulos” palveluiden myynnistä. Ammattitaito maksaa aina, tämä seikka on hyvä muistaa palveluita hinnoitellessa. (Nurminen & Bergroth 2007.)

Miten hinta ja kannattavuus määräytyvät? Hinnoitteluun vaikuttavia tekijöitä ovat kysyntä ja tarjonta sekä kustannukset. Jos kyseinen työlaji on niin sanotusti alalla standardi, on hinta myös sen mukaisesti yleisesti tiedossa. Ns. pelivaraa ei hinnassa tällöin ole, vaan useiden eri toimijoiden tarjolla oleva palvelu on kilpailutettu etukäteen oikeaan hintatasoon. Metsäyrittäjän on suunniteltava ja laskettava itselleen minimituntihinta, jonka alle työtehtäviä ei tule hinnoitella. Minimituntihinta määräytyy yrittäjälle muodostuvien kustannusten ja tulostavoitteiden pohjalta. Kustannukset jaetaan karkeasti kahteen ryhmään; muuttuvat ja kiinteät kustannukset. Tulostavoite määräytyy taas yrittäjän henkilökohtaisten resurssien ja työntekohalun kautta. Voidaan sanoa yrittäjän tuntiveloituksen olevan n. kolme kertaa palkkametsurin tuntipalkan suuruinen. Esim. 12 € / h (metsurin palkka) * 3 = 36 € (sis. alv:n).

Myös urakkahinnoittelu on yleisesti käytössä metsäpalvelualalla. Urakkahinta pohjautuu tuntihintaan (€/h) ja työntuottavuuteen (esim. ha/h). Työn tuottavuutta varten yrittäjä tarvitsee aikaa oman työtahtinsa seuraamiseen ja sen pohjalta määrittelemään oman urakkatyökykynsä. Riittävän katteen ja kannattavan liiketoiminnan saavuttamiseksi, yrittäjän tulee toimia vallitsevien ohjeiden mukaisesti, suunnitella tekemiset järkevästi ja muistaa, ettei kannattavuutta saavuteta päivää pidentämällä ja tuotosta ”selkänahasta repimällä”. On myös hyvä muistaa, että yrittäjä on itse vastuussa työn laadusta ja työn hinnoittelun oikeellisuudesta. (Nurminen & Bergroth 2007.)

5 Tutkimuksen tavoitteet ja rahoitus

Tutkimuksen tavoite on saavuttaa suuntaa antava kokonaiskuva tutkimusalueen metsänomistajien näkemyksistä ja kokemuksista, metsäpalvelu- ja metsuriyrittäjyyttä kohtaan. Lisäksi työ toimii opinnäytetyönä, joka kuuluu metsätalousinsinöörin tutkintoon. Idea tutkimuksen aiheeseen syntyi henkilökohtaisen mielenkiinnon kautta. Kyseisellä alueella ei vastaavaa tutkimusta ole tehty ja näin se toimii yleishyödyllisenä materiaalina itselleni ja asiasta kiinnostuneille. Lisäksi siitä on hyötyä yritykseni markkinoinnille ja sitä kautta maltilliselle kasvulle.

Työ tehtiin kyselytutkimuksena puhelimitse kahdeksalle alueen metsänomistajalle. Tulosten pohjalta aineisto käsiteltiin kvalitatiivisesti (laadullisesti) ja tulosten pohjalta muodostuivat johtopäätökset. Tutkimus on omarahoitteinen. Tutkimuksen tuoma hyöty jää alkuvaiheessa tekijälle itselleen, vaikka onkin julkisesti saatavilla.

6 Tutkimusaineisto ja -menetelmät

6.1 Aikataulu ja toteutus

Tutkimustyön ajankohta oli vuoden 2010 tammikuusta huhtikuuhun. Aikataulu oli hyvin tiukka mutta riittävä puhelinhaastatteluiden ja aineiston kokoamiseen. Puhelinhaastattelun valitsin osaksi aikataulun ja osaksi vastausten laajuuden takia. Myös käynnissä olevan yritystoiminnan ja tutkimustyön yhteensovittaminen vaati joustoa joka suuntaan.

Tutkimustyö lähti liikkeelle omatoimisella perehtymisellä alan kirjallisuuteen tammikuussa 2010. Tämän jälkeen tapasimme työelämän ohjaajan, Metsäliitto Osuuskunnan ostoiesimiehen Ari Viitikon kanssa ja rajasimme aiheen toteutusalueen ja haastateltavien määrän. Alueeksi kaavailimme aluksi koko Suupohjaa, mutta myöhemmin tarkensimme tutkimuksen koskemaan osaa yrityksen toiminta-aluetta. Kyselyyn vastaajien määräksi arvioimme noin kymmenen, mikä ajan myötä tarkentui kahdeksaksi vastaajaksi. Vastaajien määrä oli mielestäni riittävän laaja kyseisen tutkimuksen tekemiseen.

Aineiston ja vastausten kokoamiseen aikaa kului lähes kuukausi. Tutkimuksen tulosten analysointiin aikaa kului kaksi viikkoa ja työn puhtaaksi kirjoittaminen vei toiset kaksi viikkoa.

6.2 Menetelmät ja välineet

Haastateltavaksi valitsin Isojoen kunnan ja Karijoen kunnan alueelta satunnaisesti 20 vastaajaehdokasta kahdeksaa haastattelua varten. Alueen metsänomistajatiedot sain Isojoen-Karijoen metsänhoitoyhdistyksen asiakasrekisteristä. Sen perusteella valitsin satunnaisesti, ilman ennakkotietoutta vastaajat tutkimusta varten. Vastaajien määrä, kahdeksan,

oli tällä tutkimusmenetelmällä tehtynä riittävän laaja kattaakseen tavoitellusti alueen metsänomistajien ajatuksia ja näkemyksiä aiheeseen.

Tutkimus toteutettiin puhelinhaastatteluna. Tämä toi mukanaan omat vaikeutensa, kuten vastaajien tavoittamisen. Haastatteluja varten olin poiminut metsänhoitoyhdistyksen asiakasrekisteristä 20 mahdollista vastaajaa. Näiden 20 vastaajaehdokkaan valinta tapahtui satunnaisesti. Näistä 20:stä valitsin taas satunnaisesti tarvittavan määrän (8) itse haastattelua varten. Kahdeksaa haastattelua varten minun piti soittaa 13 eri henkilölle, joista viisi kieltäytyi haastattelusta erinäisistä syistä. Haastattelua varten olin valmiiksi suunnitellut kyselylomakkeen (LIITE 1), jonka kysymykset esitin haastateltaville. Kysely toteutettiin anonyymien ja haastateltavien tuli vastata kahdeksaan kysymykseen, liittyen metsäpalveluyrittämiseen ja näkemyksiinsä metsäalasta. Kysymyksiin vastaajat vastasivat vapaasti kertoen, josta jäsentämällä kirjasin vastaajien ajatukset vastauslomakkeelle.

7 Tutkimustulokset

7.1 Suhde metsäalaan

Vastaaajilta kysyttiin yleistä suhdetta metsäalaan. Kysymys toimi ns. taustatietona kokonaiskuvan hahmottamiseksi. Tuloksena oli monenlaisia vastauksia. Osa vastaajista oli kasvanut pienestä pitäen metsään, osa oli perinyt tai perimässä metsiä ja osa vastaajista oli metsänomistajia sijoitusmielessä. Metsien merkitys oli monelle vastaajalle suuri ja toisille hieman merkityksettömämpi. Myös monenlaisia metsään liittyviä muistoja tuli haastattelun aikana ilmi haastateltavien puheessa.

Seuraavassa yksi esimerkki vastauksesta kysymykseen:

Olen metsänomistaja, joka hoitaa metsiään itse. Metsänhoito on mitä suurimmassa määrin hyötyliikuntaa ja henkistä pääomaa ylläpitävää, henkisen työn tekijälle. Metsätöitä olen tehnyt pienestä pitäen. Muistan jo alle 10-vuotiaana, kuinka vesurihommissa tuli ensimmäiset rakot käsiin. Nyt tuo sama metsä on harvennettu kahteen kertaan ja puukauppatulojakin on kertynyt kohtuullisesti.

7.2 Metsäalan tämänhetkinen tila

Tässä kysymyksessä tarkoitus oli selvittää vastaajien mielipiteitä koko kansallisen metsäsektorin tilasta ja tulevaisuuden näkymistä. Vastaukset olivat hyvin samantapaisia. Yksikään vastaajista ei pitänyt nykyistä tilannetta hyvänä, saati sitten loistavana. Neljää vastaajaa kahdeksasta huolestuttivat erityisesti metsäteollisuuden irtisanomiset ja niiden tuoma työttömyys. Kolme vastaajaa piti metsäsektorin tilaa kohtuullisena ja tulevaisuutta suhteellisen valoisana. Yksi vastaaja ei oikein osannut ottaa kantaa kysymykseen lainkaan.

Yksi vastaajista kuvaili kysymyksen tilannetta näin:

Eihän se paras mahdollinen ole. Puun jatkojalostuksen kehittäminen ei ole edennyt toivotulla tavalla. Siinä on tapahtunut ehkä jopa jonkinlaista taantumaa. Esim. puutavararakentamisen määrä on suhteellisen vähäistä siihen nähden, mitä se saisi olla. Metsien hoito ei ole myöskään kaikilta osin kunnossa. Mielestäni metsissä olisi vaikka kuinka paljon töitä, mutta laiskuus on tainnut iskeä ja saada vallan meistä ihmisistä.

Toinen vastaaja tiivistä vastauksen näin:

Asiat voisivat olla huonomminkin. Puun hinta on ihan hyvä ajatellen pitkäaikaista keskiarvoa. Lisäksi puu käy hyvin kaupaksi, eikä tarvitse pelätä esim. hankintapuiden jäävän tienvarteen lahoamaan. Metsäteollisuuden "herrat" saisivat kyllä toppuutella hieman noita osakkeenomistajia maltillisempiin tuotto-odotuksiin. Sillä turvattaisiin tärkeät metsäteollisuuden työpaikat ja pönkitettäisiin hieman maamme kansantaloutta.

7.3 Metsien hoito ja metsäpalvelut käsitteenä

Kolmannessa kysymyksessä kysyin haastateltavien tietoutta metsien hoidosta ja metsäpalveluista. Tässä kysymyksessä huomasin vastausten olevan osittain suhteellisen epävarmoja ja toisaalta taas erittäin varmoja. Neljä vastaajaa kahdeksasta ei oikein osannut sanoa mitään, kun vastaavasti loput neljä tiesi ns. kaiken kysymyksen aiheista. Metsänhoidosta tietävät vastaajat antoivat perin suomalaiseseen tyyliin sopien vankkoja mielipiteitä nykymenosta ja sen oikeellisuudesta. Myös vastaajien taustalla oli selvä merkitys vastausten laatuun.

Esimerkkinä vastaus yli 40-vuotiaalta pitkänlinjan "metsämieheltä":

Metsäni ovat priimakunnossa. Vaikka nuo ammattilaiset ovat käyneet neuvomassa, niin kyllähän se neuvominen on lopuksi mennyt toisinpäin; minä olen neuvonut heitä. Metsänhoito on helppoa. Antaa kirvestä metsälleen vain riittävän usein ja maltillisesti. Tuohon nykyajan uudistamisvouhotukseen en osaa

sanoa, muuta kun tuntuu hiukan mahdottomalta. Ovat ne metsät uudistuneet ennenkin ilman kaivinkoneiden apua.

Tietous metsäpalveluista olikin sitten seitsemällä vastaajalla kahdeksasta melkoisen ontuvaa. Vastaajat eivät pystyneet määrittelemään esim. yleisimpiä metsäpalvelutöitä, ilman pientä perehdyttämistä aiheeseen. Yksi vastaaja tiesi paremmin aiheesta, koska työskenteli itse jollain muotoa metsäalalla ja sen alkutuotannossa.

Yleisin vastaus tähän kysymykseen kiteytyy seuraavassa:

Metsäpalvelut liittyvät ilmeisesti metsäalan toimijoihin?

Pienen perehdyttämisen jälkeen:

Kyllä nuo raivaus ja istutusjutut on jollain lailla tuttuja. Joskus olen omassa metsässä niitä tehnyt, mutta nykyään metsänhoitoyhdistys on hoitanut kyseiset toimenpiteet. Jaa nuoko ovat niitä metsäpalveluita.

7.4 Omien metsien tila ja niiden henkilökohtainen kunnossapito

Tässä kysymyksessä tiedustelin vastaajien omien metsien kuntoa ja mahdollisia hoitotarpeita. Yllättävää kyllä vastaajat olivat hyvinkin innokkaita kertomaan aiheesta. Vastauksista tuli osin niin pitkiä, että pienimuotoinen referointi oli paikallaan.

Kaksi vastaajaa kahdeksasta piti omien metsien kuntoa hyvänä tai jopa erinomaisena. He ovat itse omalla pitkäjänteisellä toiminnallaan mahdollistaneet tilanteen. Loput kuusi vastaajaa piti metsiensä kuntoa kohtuullisena tai ainakin oletti niin. Näiden kuuden vastaajan henkilökohtainen panos metsiensä hoidossa oli vähäisempi. He kertoivat ”hiukan harrastelleensa” polttopuiden tekoa ja jotain muuta siistimistä, mutta todelliset hoitotoimenpiteet jättäneet ammattilaisten hoidettavaksi.

Tyypillinen vastaus oli seuraavanlainen:

Metsieni kunto on mielestäni ihan hyvä. Metsäsuunnitelman tietojen perusteella annan yleensä metsänhoitoyhdistykselle

toimeksiannon toteuttaa esim. taimikonhoidot tai metsänuudistamiset.

Metsiensä kuntoon paremmin perehtynyt vastaaja vastasi näin:

Metsäni ovat hyvässä kasvussa, tosin puuston keskimääräinen ikä on suhteellisen alhainen, n. 35 v. Kehitysluokkajakauma painottuu nuoriin, kasvatuskelpoisiin metsiin. Itse olen innokas metsieni hoitaja ja pystyn onneksi ikäni ja terveyteni puolesta hoitamaankin metsissäni kaikki tarvittavat hoitotoimenpiteet.

7.5 Tietous kotikunnan metsäpalveluiden tuottajista

Kysyessäni tietoutta kotikunnan metsäpalveluiden tuottajista, vastaukset olivat kuin kopioita toisistaan. Tämä johtui varmasti paikkakuntien pienestä koosta ja vähäisestä asukasmäärästä. Maalla lähes kaikki tuntevat kaikki ja sama pätee myös tutkimuksessani. Vastauksissa tuli usein esille metsäpalveluiden tuottajien ja vastaajien välinen tuttavuus tai monessa tapauksessa esim. sukulaissuhde. Kaikkiaan alueen metsäpalveluiden tuottajat (metsänhoitoyhdistys ja yrittäjät) olivat tuttuja toiminnan ja tuttavuussuhteiden kautta.

Seuraavassa yksi esimerkkivastaus:

Tunnen kotikunnan metsäpalveluiden tuottajat hyvin. Olen käyttänyt metsänhoitoyhdistyksen ja yrittäjien palveluita useamman kerran. Myös paikallisten maatalousyrittäjien kanssa yhteistyötä on tapahtunut puunajon merkeissä.

7.6 Metsäpalveluiden kriteerit

Kysyessäni metsäpalveluiden tuottajan palkkaamisesta metsänhoitotöihin, vastaukset jakoutuivat kahtia. Neljä vastaajaa kahdeksasta vastasi hinnan olevan tärkein asia ja loput neljä vastasi laadun ja luotettavuuden olevan tärkein ja merkittävin seikka metsäpalveluiden tarjoajien vertailussa.

Yksi vastaaja vastasi näin:

Ilman muuta valitsen metsänhoitotöihin tekijän hintavertailun avulla. Se toimija, joka tekee työn halvimmalla, saa työn. Kaikkihan ne työnsä kunnolla tekee, ei siinä työn laadussa niin paljon eroa voi olla. Hintaa se on joka ratkaisee.

Toisen ajatusmallin edustaja vastasi taas seuraavasti:

Ei niissä hinnoissa kumminkaan isoja eroja ole. Työn laadussa taas saattaa olla. Olen joskus nähnyt hätäillen tehtyjä taimikoita ja ne olivat kyllä ikävän näköisiä. Mieluummin sitä maksaa vaikka 50 - 100 € hehtaarilta enemmän, kun työ vaan tulee tehtyä hyvin.

7.7 Neuvonnan tarve ja lähteiden luotettavuus

Tähän kysymykseen tuli lähes yhtä monta erilaista vastausta, kuin oli vastaajaakin. Yksi vastaajista halusi ja tarvitsi paljon metsäalan neuvontaa, ihan perusasioista lähtien. Toinen vastaaja taas halusi hieman neuvontaa eri metsäasioissa. Kaksi – kolme vastaajaa pärjäsivät nykyiselläkin tieto- ja taitomäärällä, mutta oli mahdollisesti kiinnostunut ottamaan myös uutta tietoutta vastaan. Kaksi vastaajaa oli tyytyväisiä tietojensa määrään, mutta heillä saattoi olla satunnaista tarvetta erilaiseen opastukseen, varsinkin taimikonhoitotöissä. Vain yksi vastaaja oli ehdottomasti sitä mieltä, että hän pärjää nykyisellä oppimäärällä, eikä tarvitse mitään uutta neuvontaa sekoittamaan ajatuksia.

Lähteen luotettavuutta kysyessäni kaikki paitsi yksi vastaajista oli sitä mieltä, että jos lähde on koulutettu, toiminut alalla ja hankkinut luotettavan kuvan, on lähde riittävän luotettava tiedon antaja. Yksi vastaajista oli sitä mieltä, että ei tarvitse neuvontaa, eikä näin ollen osaa ajatella lähteen luotettavuutta realistisesti. Siksi tämä vastaaja ei ottanut kantaa asiaan.

Seuraavassa muutama esimerkki vastauksista:

Henkilökohtaiselle neuvonnalle on tarvetta, silloin kun sitä tarvitsen. Tällaisia asioita on joskus esim. taimikonhoidon ja metsätaloustukien yhteydessä. Luottamus toimijoihin syntyy

tekojen kautta. Aina uudelle toimijalle on annettava mahdollisuus, mutta jatko riippuu toimintatavasta ja -mallista.

Kyllähän lisätieto on aina tervetullutta. Metsässä kun on aina jotain tekemistä, mistä ei itse niin hyvin tiedä. Alueella on luotettavia toimijoita, joihin luotan kyllä ammattitaitonsa ja henkilökemioiden puolesta sataprosenttisesti.

7.8 Tunnettavuuden saavuttaminen ja ajatuksia uudesta toimijasta

Kysymykseen tunnettavuuden saavuttamisesta vastaajat vastailivat hyvin yksimielisesti. Tunnettavuuden saavuttamista he eivät pienillä paikkakunnilla pitäneet ongelmana. Hyvän maineen saavutti vastaajien mielestä työnsä hyvin tekemällä ja sitä kautta myös näkyvyys lisääntyy. Jos nyt jonkinlainen mainostaminen olisi vastaajien mielestä ollut paikallaan, he pitivät tähän parhaana keinona paikallislehtiä ja Internet-sivustoja. Vastaajat olivat yksimielisesti sitä mieltä, että uusi metsäpalvelutoimija alueelle on varmasti tervetullut. Tarjonta antaa asiakkaille enemmän mahdollisuuksia valita ja vertailla, ja näin mahdollistaa paras mahdollinen kokonaisratkaisu esim. metsänhoitotyön teettämisessä.

Parhaiten vastaajien ajatuksia kuvasi seuraava vastaus:

Hyvä kello kauas kuuluu, huono paljon kauemmas. Hyvin tehty työ kertoo eniten tekijästään ja luotettavuus ja hyvä maine syntyvät teoista. Ei muuta kun tervetuloa vain uudelle toimijalle. Uusi toimija piristää vain alaa ja tuo mukanaan ehkä jopa jotain uusia tuuliakin.

8 Johtopäätökset

Tutkimuksen tavoite oli selvittää metsäpalveluyrittämisen mahdollisuuksia ja tarvetta Isojoen ja Karijoen kuntien alueilla. Vastaavia tutkimuksia on tehty useitakin, mutta kyseisellä alueella tämä tutkimus on ensimmäinen. Kirjallisuutta tutkimusaiheesta oli saatavilla jonkin verran, mutta aiheena metsäpalvelut ja metsäpalveluyrittäminen on suhteellisen uusi ja sen vuoksi kirjallisuus aiheesta myös rajallista. Tutkimuksen haastattelu toikin esille joitain uusia, ennalta arvaamattomia ajatuksia ja osin vahvasti vanhoja tutuksi tulleita käsityksiä metsäpalveluista, metsänhoidosta ja asenteista maamme metsäsektorin tämän hetkiseen tilaan. Tutkimukseni aikana pyrin tuomaan esille haastateltavien haastattelujen ja suorien lainauksien kautta vastaajien ajatukset mahdollisimman selkeästi ja heidän omilla sanoillaan. Suorien lainauksien kautta tämän tekstin lukija pääsee itse aiheen ytimeen ja miettimään vastaajien sanomisia konkreettisesti.

Tutkimushaastattelun alkuvaiheessa kyselin vastaajien yleistä suhtautumista metsäalaan, sen ongelmakohtiin, haasteisiin ja mahdollisiin menestystekijöihin. Haastattelun vastaukset olivat tasaisesti linjassa, eikä suurempaa eripuraa vastausten suhteen tullut. Kaikki vastaajat pitivät ainakin jossain määrin metsäsektorin tämän hetkistä tilaa huolestuttavana, tai ainakin epävarmana. Kuitenkin kaikkien haastattelujen aikana havaitsin ihmisten epäluulojen läpi paistavan jonkinlaista toivoa ja uskoa paremmasta huomisesta. On varmasti hyvinkin selvää, että vastauksiin metsäalan kokonaistilasta vaikuttivat niin kansallinen kuin myös globaalinen metsäsektorin tila. Vaikka tutkimus kosketti selkeästi alueellisesti maaseutua, on kansalaisten tietous metsäalan tilanteesta erittäin selkeä. Tiedon tulva erilaisista tiedotusvälineistä mahdollistaa nykypäivänä asioista selvillä olemisen. Yksi mielestäni erikoinen asia tutkimuksen alkuvaiheessa kävi selväksi. Haastateltavan iällä tai sukupuolella ei ollut merkitystä vastausten ”kypsytyteen”, vaan niin nuorilta vastaajilta kuin vanhemmiltakin sain samantyyppisiä, selkeitä ja määrätietoisia vastauksia keskusteltaessa yleisellä tasolla metsäsektorista.

Haastattelun vaiheessa metsäpalveluyrittäminen käsitteenä ja metsänhoito, vastauksissa alkoi eroja huomata. Myös omien metsien tila ja niiden hoitokysymyksissä havainto oli sama, eroja vastauksissa oli. Huomasin haastateltavan iän olevan merkittävin seikka tiedon ja taidon määrässä. Vastaajan sukupuoli ei merkinnyt juuri mitään vastauksen laadussa. Iän tuoman itsevarmuuden ja taitojen näkyminen haastattelussa oli selkeästi havaittavissa. Nuoremmilla haastateltavilla niin metsänhoidolliset taidot kuin myös käsitteistö olivat melko lailla hukassa. Vastaavasti vanhempi ikäluokka oli jossain määrin jopa liian itsevarmaa ja hyökkäävää varsinkin nykyistä metsänhoitomallia kohtaan.

Oman alueen metsäpalveluiden tuottajat olivat vastaajille selvästi asiana tuttu. Haastattelun vastauksissa oli selkeästi huomattavissa tutkimusalueen kuntien koko ja asukasmäärän vaikutus metsäpalveluiden tuottajien tunnettavuuteen. ”Maalla kaikki tuntevat kaikki” piti kyllä tässä asiassa paikkansa. Vastaajista kaikki tuntuivat tietävät ainakin nimeltä ja useimmiten jopa paremminkin jonkun tai useamman metsäalan palveluita tarjoavan toimijan. Iällä, sukupuolella tai muullakaan vastaajan taustatiedolla ei juuri ollut merkitystä vastauksen laatuun kyseisessä aiheessa.

Metsäpalveluiden tarjoajien välinen vertailu työsuoritusta tarjottaessa jakoi mielipiteet selvästi kahtia. Toinen puoli vastaajista perusti valintansa hintaan ja toinen puoli laatuun. Tässä kysymyksessä nuoremmat vastaajat ajattelivat selkeästi enemmän taloudellisessa mielessä kuin vanhemmat vastaajat. Vanhemmille vastaajille taas työn laatu oli selvästi merkitsevempi seikka työnsuorittajaa valittaessa. Asia johtunee ehkä vastaajien taloudellisista tilanteista ja ehkäpä myös iän tuoman kokemuksen antamasta tavasta suhtautua kyseisiin asioihin.

Haastattelun kaksi viimeistä kysymystä koskettivat luotettavuutta ja metsäpalveluyrittäjän toimintamalleja tunnettavuuden saavuttamiseksi. Myös suhtautuminen uuteen yrittäjään oli tarkoitus selvittää näillä kysymyksillä. Vastaukset olivat mielestäni laadultaan myönteisiä, mutta samalla myös

raadollisia. Vastauksista ilmeni, että kun teet työsi yrittäjänä kunnolla, työtä tekevälle riittää. Jos taas työn laatu on heikko, loppuu työ tekevältäkin hyvin nopeasti. Metsäpalveluyrittäjän luotettavuus esim. metsäneuvonta-asioissa ei herättänyt juurikaan hämmennystä vastaajissa. Haastateltavat totesivat lähes yhteen ääneen luottamusta löytyvän, mikäli esim. koulutus ja maine ovat kunnossa. Vastaajien mielestä yksittäinen yrittäjä voi olla yhtä luotettava neuvontataho kuin esim. paikallinen metsänhoitoyhdistys. Uuden yrittäjän kaikki haastateltavat toivottivat mielellään tervetulleeksi ja muutamat vastaajista jopa toivoivat pikaista yhteydenottoa metsänhoitoasioissa. Haastateltavat olivat yhtä mieltä siitä, että tarjontaa ei varsinkaan metsänhoitoalalla ole koskaan liikaa, vaan tarjonta lisää varmasti myös hoitohalukkuutta ja kiinnostusta asioiden hoitoon.

Haastattelu tehdessäni huomasin vastaajien olevan kiinnostuneita asiasta. Siitä oli apua kyselyhaastattelua tehdessäni. Haastateltavilta ei tarvinnut ”onkia” tietoa, vaan materiaalia tuli referoitavaksi asti. Monet vanhemmista vastaajista olivat otettuja, kun nuori yrittäjä ottaa heihin yhteyttä asian tiimoilta. Lisäksi haastattelu loi pohjaa henkilökohtaisella tasolla jopa muutamalle mahdolliselle asiakassuhteelle. Kaikkiaan haastateltavien suhtautuminen eri metsäalan toimijoihin oli positiivinen. Tämä johtui mielestäni suurelta osin paikallisen metsänhoitoyhdistyksen ja metsäpalveluyrittäjien luotettavasta toiminnasta.

Haastattelun perusteella mieleeni muodostui keskiverto metsänomistaja profiili. Tyypillinen metsänomistaja tekee vähän itse, on hiukan kiinnostunut aiheesta, mutta usein avoin uudelle informaatiolle. Tyypillisimmät työlajit joita metsäpalveluyrittäjältä tilataan, ovat raivaukset ja uudistamistyöt.

Tutkimustyön puutteita olivat varmasti haastateltavien suhteellisen pieni määrä, sekä kysymysten muotoilu. Haastateltavien määrän lisääminen olisi varmasti myös tuonut lisää mielipiteitä, mutta toisaalta se myös olisi lisännyt huomattavasti sisällöltään puutteellisten vastausten määrää. Kysymyksen muotoilun ja jäsentelyn olisi voinut toteuttaa muullakin tavalla, mutta rajasin kysymykset koskemaan itseäni kiinnostaviin aiheisiin. Myös

tutkimuskustannukset olisivat lisääntyneet suuremman haastateltavien määrän ja kysymysten laajentamisen johdosta, koska haastattelut toteutettiin puhelimitse. Tutkimusaikataulu muodostui myös turhan kiireiseksi ja sen johdosta vastausten analysointi olisi voinut olla hieman yksityiskohtaisempaa. Työn teoreettinen viitekehys muodostui myös hankalaksi toteuttaa suhteellisen vähäisen lähdemateriaalin johdosta. Työn kattavuutta olisi voinut lisätä myös laajentamalla haastattelua koskemaan myös paikallisia metsäalan ammattilaisia ja muita toimijoita. Näin olisi saatu myös näkökulmia esim. metsäfirmojen kysynnälle joitakin metsäpalveluita kohtaan. Tutkimuksen tuoma informaatio antaa kuitenkin Suupohjan metsäpalveluille ja muille aiheesta kiinnostuneille mahdollisuuden perehtyä alueen metsäpalveluyrittämiseen tarkemmin ja vaikkapa visioida omaa mahdollista yrittäjyyttä sekä mainontaa. Tätä tutkimustyötä olisi mahdollista hyvinkin jatkaa ja laajentaa koskemaan suurempaa joukkoa vastaajia. Lisäämällä kysymysten määrää olisi mahdollista saavuttaa laajempi kokonaiskuva alueen metsäsektorin kokonaiskuvasta niin metsänomistajien kuin metsäsektorin toimijoidenkin näkökulmasta.

9 Loppusanat

Tutkimustyö oli kokonaisuudessaan erittäin mielenkiintoinen. Mielenkiintoani aiheeseen lisäsi sen mahdollisesti tuoma hyöty yritykselleni, Suupohjan metsäpalveluille. Asiakkaiden näkemykset ovat aina yritystoiminnalle erityisen tärkeitä ja ne huomioimalla yrittäminen voi helpottua huomattavasti. Siksi kyseinen tutkimusaihe oli osaltani luonteva jatko kohti opiskeluni päätöstä ja tutkintotodistusta.

Tutkimus avasi joidenkin kysymysten kohdalla uusia näkökulmia aiheeseen, mutta kautta linjan vahvisti omia ennakkokäsityksiäni vastaajien mielipiteistä. Erityisesti merkille pantavaa oli vastaajien positiivinen suhtautuminen uusiin metsäpalveluyrittäjiin ja yrittäjien tuomaan panokseen alueen taloustilanteeseen. Nämä mielipiteet antoivat henkilökohtaisesti lisäuskoa ja motivaatiota yritystoiminnan tarpeellisuudelle ja kehittämiselle. Myös nuorempien haastateltavien mielenkiinto aiheeseen oli mukava huomata.

Metsäpalveluyrittäminen on maassamme tulevaisuutta ja yrittäjyydestä on tehtykin vaihtoehto palveluiden tarjonnassa. Tutkimusalueeni ei tee tässä tapauksessa poikkeusta, mutta yhteistyössä esim. paikallisen metsänhoitoyhdistyksen ja muiden organisaatioiden kanssa lopputulos on kuitenkin aina paras. Lopuksi haluan kiittää paikallisen metsänhoitoyhdistyksen toimijoita, työelämän ohjaajaani ja ohjaavia opettajiani avusta työni eri vaiheiden mahdollistamiseksi.

Lähteet

Alikoski Risto, Viitasalo Jari & Koponen Marika 2009. Yritystoiminnan taitajaksi. Helsinki: WSOY oppimateriaalit Oy

Hynynen Jari, Valkonen Sauli & Rantala Satu 2005. Tuottava metsänkasvatus. Metsäntutkimuslaitos. Metsäkustannus Oy.

Isojoen-Karijoen metsänhoitoyhdistyksen vuosikertomus 2009. Isojoen-Karijoen Mhy.

Lusto WWW/2005 metsäyrittäjyys. [www-dokumentti] Tuottaja Lallin kustannus Oy [viitattu 16.3.2010] Saatavissa:
<http://www.lalli.fi/lusto/lusto042005/metsayrittajyys.html>

Meretniemi Irma & Ylönen Hanna 2008. Yrityksen perustamisen käsikirja. Keuruu: Kustannusosakeyhtiö Otava.

Metsäverkko – maisemanhoito 2001-2002. [www-dokumentti] Toteutus Kainulainen Seppo [viitattu 17.3.2010] Saatavissa:
<http://virtuoosi.pkky.fi/metsaverkko/Ohjeet/index.htm>

Metsänhoitoyhdistys-esittely 2009. [www-dokumentti] [viitattu 23.3.2009] Saatavissa: http://www.mhy.fi/isojokikarijoki/esittely/fi_FI/index/

Nurminen T. ja Bergroth J. 2007. Metsuri – ja metsäpalveluyrittäjän hinnoitteluopas. Julkaisija Metsäntutkimuslaitos.

Tolonen, J. 2005. [www-dokumentti] Päättäjien metsäakatemia [viitattu 17.3.2010] Saatavissa:
[http://www.forest.fi/smy/Materiaalitdeve.nsf/allbyid/E7DBD73C5C595663C22570AB003B6A00/\\$file/PMA19-JormaTolonen2.pdf](http://www.forest.fi/smy/Materiaalitdeve.nsf/allbyid/E7DBD73C5C595663C22570AB003B6A00/$file/PMA19-JormaTolonen2.pdf)

Työ- ja elinkeinoministeriön vapaasanahaku 2008 [www-dokumentti]

Yrittäjyys [viitattu 16.3.2010] Saatavissa:

<http://www.tem.fi/haku?searchterms=yritt%C3%A4jyys&hae.x=0&hae.y=0&hae=Hae>

Uusyrittäjäkeskusten perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2010. [www-

dokumentti] Suomen Uusyrittäjäkeskukset ry [viitattu 16.3.2010] Saatavissa:

<http://www.perustamisopas.fi/main/>

LIITE 1. Kysymykset metsänomistajille

Metsäpalveluyrittämisen mahdollisuudet Isojoen-Karjjoen kuntien alueella – kysymykset metsänomistajille taustatietoineen

Vastaaja nro: ____

Sukupuoli: Mies____ Nainen____

Ikä: alle 20____ 20-40____ yli 40____

1. Millainen suhde teillä on metsäalaan?
2. Mitä ajattelet metsäalan tämänhetkisestä tilasta?
3. Mitä ja miten hyvin tiedät metsien hoidosta ja metsäpalveluista käsitteinä?
4. Millainen on metsienne tämänhetkinen tila ja miten paljon pystytte itse vaikuttamaan siihen?
5. Mitä ja miten hyvin tiedät metsäsi kotikunnan eri metsäpalveluiden tuottajista?

6. Jos valitset metsäpalvelutöihin ulkopuolisen toimijan, niin millaisin kriteerein suoritat valinnan useamman palveluntarjoajan välillä?

7. Toivoisitteko saavanne henkilökohtaista neuvontaa nykyistä enemmän metsiennne hoidossa ja muissa metsällisissä asioissa? Pidätekö tässä tapauksessa yksittäistä metsäpalvelu- tai metsuriyrittäjää yhtä luotettavana tiedonlähteenä, kuin esim. paikallisia puunostajia tai metsänhoitoyhdistystä?

8. Millaisin keinoin mielestänne uuden yrittäjän tulisi tehdä itseään tunnetuksi toimialueellaan ja millaisin mieltein otatte uuden metsäpalveluyrityksen alueellanne vastaan?

Kiitos vastauksistanne!